
Tertialbokslut 2 2019

Äldrenämnden

Tertial 2 2019

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Verksamhetsresultat	4
2.1	Bästa utveckling för alla.....	4
	<i>Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.</i>	4
2.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	5
	<i>Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten.</i>	5
2.3	Stark och balanserad tillväxt	5
	<i>Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.</i>	5
2.4	Maximalt värde för skattepengarna	6
	<i>Äldreomsorgen utvecklas utifrån nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.</i>	6
3	Ekonomiskt resultat	7
4	Investeringar	11
5	Sjukfrånvaro bland nämndens/verksamhetens medarbetare	12
6	Åtgärdsplan	13

I Sammanfattning

Äldrenämndens tre viktigaste händelser

Ett nytt kundval avseende dagverksamhet har införts och samtliga anordnare som ansökt om auktorisation har beviljats. I kundvalet har det ställts nya villkor och förändringen avser att höja kvaliteten i dagverksamheten genom bland annat två inriktningar: för personer som har demenssjukdom eller kognitiv funktionsnedsättning och för personer som har större fysiska funktionsnedsättningar, social inriktning.

Upphandling av Öppen mötesplats pågår men har försenats, bristen på tillgång till lämplig lokal för ändamålet har försenat upphandlingen. Den öppna mötesplatsen ska rikta sig till seniorer med eller utan funktionshinder och på mötesplatsen finns stödjande personal.

Ett arbete pågår för förändrat arbetssätt och organisering av biståndshandläggargruppen. Syftet är att kunna möta det ökade antalets äldres behov, trygga hemgången från slutenvården samt att anpassa arbetssätt utifrån en snabbare utskrivningsprocess som ställs utifrån Lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.

2 Verksamhetsresultat

2.1 Bästa utveckling för alla

Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.

—

Kommentar

Delaktighet

Individens behov i centrum IBIC, är ett systematiskt behovsriktat arbetssätt, som syftar till att individen får sina behov beskrivna på ett likvärdigt sätt i hela landet och att individen får möjlighet att stärka sina egna resurser avseende genomförande av aktiviteter och delaktighet. Genom att införa IBIC säkerställs att den enskilde får hjälp och stöd utifrån sina individuella behov och inte utifrån tillgängliga insatser. IBIC möjliggör även uppföljning av resultat på individ- och gruppnivå och kvalitetsjämförelser mellan anordnare. Projektet är tvåårigt och startade 2018, projektet har delvis försenats till följd arbetet med förändrat arbetssätt och organisering i biståndshandläggargruppen. Biståndshandläggargruppen har under 2019 utbildats i arbetssättet och IBIC införs januari 2020.

Information och tillgänglighet

Ett arbete pågår för anpassning av arbetssätt och organisering av biståndshandläggare med anledning av Lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. En eventuell omorganisation av arbetssätten sker i samband med att det nya kostnadsansvaret börjar gälla årsskiftet 2020. Detta arbete genomförs utifrån kundens perspektiv, genom omvärldsbevakning och utmaningar med den demografiska utvecklingen. Att öka möjligheten för kunden att få kontakt med myndigheten är väsentligt.

Utifrån projektet *tjänstedesign- lyssna på seniorer* så har en prototyp över en karta för seniorers olika kontaktvägar med olika huvudmän och civilsamhälle skapats. Ett fortsatt arbete sker för att prototypen ska kunna spridas till seniorer i kommunen, både digitalt genom en app eller portal men också genom trycket material. Syftet är att främja seniorers egenmakt.

Trygghet

Under våren har två anordnarmöten och två utvecklingsråd med anordnarna av hemtjänst ägt rum. Under mötena har fokus bland annat varit på kontinuitet i syfte att dela metoder för att minska antalet medarbetare hos kund. Kontinuiteten har under tertial 2 förbättrats, antalet medarbetare som besöker en kund under en 14-dagars period har sjunkit från 12,4 till 11,73.

Hälsofrämjande

Planering av seniordagen pågår med temat hälsosamt åldrande och specifikt om ensamhetens och gemenskapens effekter för hälsan. Under dagen kommer även fokus vara fallförebyggande arbete. Seniordagen genomförs i samarbete med seniorrådets representanter.

Kvalitetssäkring

Ett omfattande kvalitetsäkringsprojektet är avslutat. Syftet var att medborgaren ska få en rättssäker handläggning och projektet omfattar verksamhetssystemet samt rutiner för handläggning.

Indikatorer		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
Antal unika medarbetare inom hemtjänsten som besöker den enskilde under en period om 14 dagar		12	11,7	12	11,7

2.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten.

—

Kommentar

Upphandling av Öppen mötesplats på Sicklaön pågår men har försenats på grund av svårigheter med att hitta en lämplig lokal. Den öppna mötesplatsen ska rikta sig till seniorer med eller utan funktionsnedsättning. På mötesplatsen ska det finnas stödjande personal. Personalen ska möjliggöra för seniorer som är socialt isolerade och/eller har en funktionsnedsättning att delta. Personal, föreningar och de besökande seniorerna arrangerar aktiviteter på mötesplatsen. Det finns i dagsläget ingen öppen mötesplats och därav läggs extra vikt på att denna ska bli framgångsrik. I utformningen av underlaget till upphandlingen har seniorer gjorts delaktiga på olika sätt, genom dialogmöten, möjligheter att lämna synpunkter och genom representanter från seniorrådet.

Auktorisering av dagverksamheter utifrån nya villkor och nytt kundval pågår. Redan befintliga dagverksamheter har ansökt om auktorisation och blivit godkända i kundvalet. Förändringen medför att det kommer finnas två dagverksamhetsinriktningar: för personer som har demenssjukdom eller kognitiv funktionsnedsättning och en dagverksamhet med inriktning mot seniorer som har större fysiska funktionsnedsättningar, social inriktning. Under året har antalet beviljade beslut avseende dagverksamhet ökat, efterfrågan för dagverksamhet är nu större än antalet tillgängliga platser. Fler anordnare inom dagverksamhet behövs för att kunna tillgodose behoven och ett arbete pågår med att sprida informationen till möjliga anordnare.

Indikatorer		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
Antal verkställda beslut i dagverksamhet			115	115	100

2.3 Stark och balanserad tillväxt

Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.

—

Kommentar

Under september öppnade Silver Life särskilt boende på Graninge stiftsgård med 54 platser, varav 45 med inriktning demens.

Under tertial 2 har antalet kunder som bor på särskilt boende ökat till 684 personer, detta till följd av boendetiden i snitt har ökat. Tillfällig brist av demensplatser har gjort att tre personer har fått vänta på plats. En person i 97 dagar och två personer i 91 dagar innan beslutet kunde verkställas.

Personerna har fått kompletterande insatser under väntetiden. Den tillfälliga bristen på platser med demensinriktning är nu löst genom bland annat öppnandet av ett nytt boende med många demensplatser.

Anordnarmöten med hemtjänst och särskilt boende finns planerade för hela året som en del i att driva kvaliteten framåt. För hemtjänsten finns även inplanerade utvecklingsråd.

Under tertial 2 har fyra anordnare fått tillstånd från Inspektionen för vård- och omsorg, IVO, att bedriva hemtjänst. Från den 1:a januari 2019 krävs tillstånd för att bedriva enskild verksamhet i form av hemtjänst enligt 7kap. 1 § första stycket socialtjänstlagen 2001:453 (SoL). Övriga hemtjänstanordnare har ännu inte fått besked. Samtliga anordnare av hemtjänst verksamma i Nacka har ansökt om tillstånd.

Indikatorer		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
Andel personer som beviljats särskilt boende och får plats inom 90 dagar		100 %	99 %	100 %	99 %

2.4 Maximalt värde för skattepengarna

Äldreomsorgen utvecklas utifrån nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.

Kommentar

Antal kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten

Nacka kommun och Tieto har tillsammans fattat ett beslut att avsluta det pågående avtalet om välfärdsteknik. Projektet avslutas pga leveransföreningen samt att avtalet upphör, juni 2020. Avtalet omfattar mobila trygghetslarm, digital övervakning och digital påminnelse för äldre som bor hemma.

Avtal har ingåtts med en ny leverantör, Doro, om mobila trygghetslarm och digital tillsyn. De nya mobila trygghetslarmen installeras under september och digital tillsyn införs under hösten. Under tertial två har därför inte antalet kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten ökat men det beräknas öka under tertial tre.

Indikatorer		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
Antal kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten		10	24	80	21

Indikatorn visar antalet kunder som använder mobilt trygghetslarm.

3 Ekonomiskt resultat

Äldrenämndens utfall ligger på ett underskott om 4,3 miljoner kronor

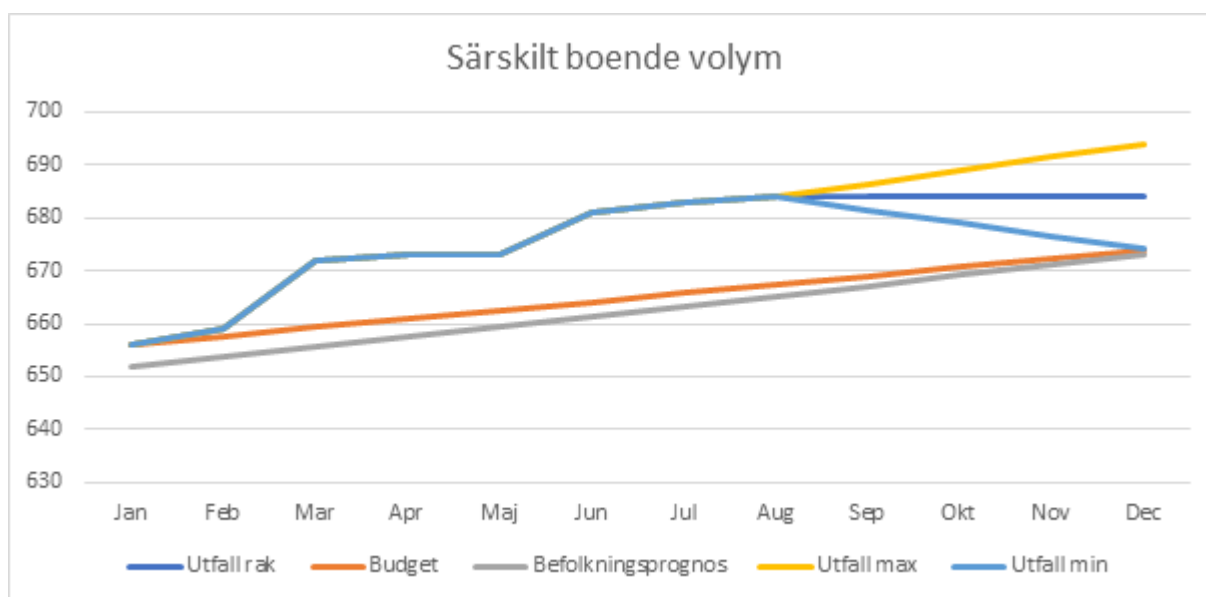
Insatsen särskilt boende har haft en trendbrytande volymökning mellan maj och augusti om 11 platser. Normalt brukar sommarmånaderna innebära en volymminskning. Utfallet för perioden har försämrats med 4,7 mnkr jämfört med tertiäl I. Försämringen beror delvis på en längre boendetid i snitt per kund. Ökningen har gått från 2,4 år 2015 till 2,8 år per augusti 2019. De senaste 18 månaderna har det skett ett konstant inflöde om 22 platser per månad och ett mindre utflöde, vilket leder till volymökningen.

Insatserna hemtjänst och hemtjänst natt har ett samlat underskott om 7,7 mnkr för perioden vilket ligger i linje med utfallet i tertiäl I. Underskottet drivs av 7,4 % fler utförda timmar per kund sedan oktober 2018. Det ökade antalet timmar beror på en snabbare utskrivningsprocess från slutenvården, ett halverat antal korttidsplatser samt den demografiska utvecklingen. Det minskade antalet korttidsplatser innebär att kundens behov tillgodoses genom andra insatser så som ökad hemtjänst eller särskilt boende. Hittills har kostnadsminskningen för neddragningen av antalet platser på korttidsvård varit större än ökningen av kostnaden inom hemtjänst och särskilt boende.

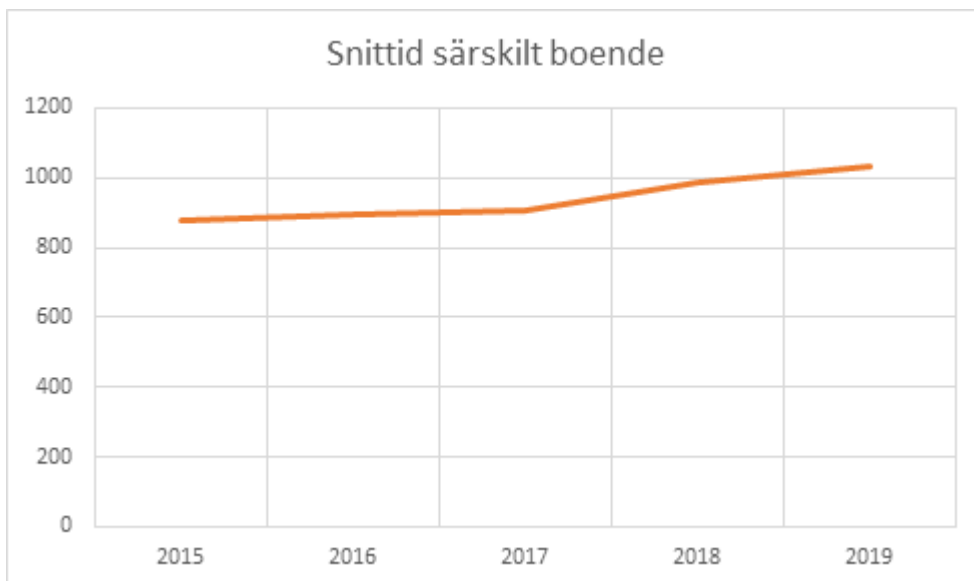
Samtidigt balanseras underskottet av särskilt boende profil, platser för personer med särskilda behov som inte kan tillgodoses med kundvalet, och korttidsvård som förväntas leverera överskott under året.

Äldrenämndens prognos visar underskott om 12 miljoner kronor

Insatsen särskilt boende för äldre visar på en trendbrytande volymökning om 11 platser under perioden maj till augusti. Särskilt boende check visar ett prognostiserat underskott på året om 9,6 mnkr vilket är en försämring med 11,2 mnkr sedan tertiäl I. Försämringen beror delvis på en ökning av kundernas boendetid i snitt. Boendetiden ökade från 2,4 år 2015 till 2,8 år per augusti. Vi ser ett konstant inflöde om 22 platser per månad de sista 18 månaderna men ett mindre utflöde som leder till volymökningen. Volymökningen överstiger befolkningsprognos och ger en budgetavvikelse om 2,2 % jämfört med fjolåret om 4,3 %. Volymminskningen för särskilt boende i budget 2019 blev för kraftig men är fortfarande 2,1 % bättre än 2018. Särskilt boende har ett enskilt ärende med högre dygnskostnad på grund av särskilda behov som medför kostnader om 2,6 mnkr under året.

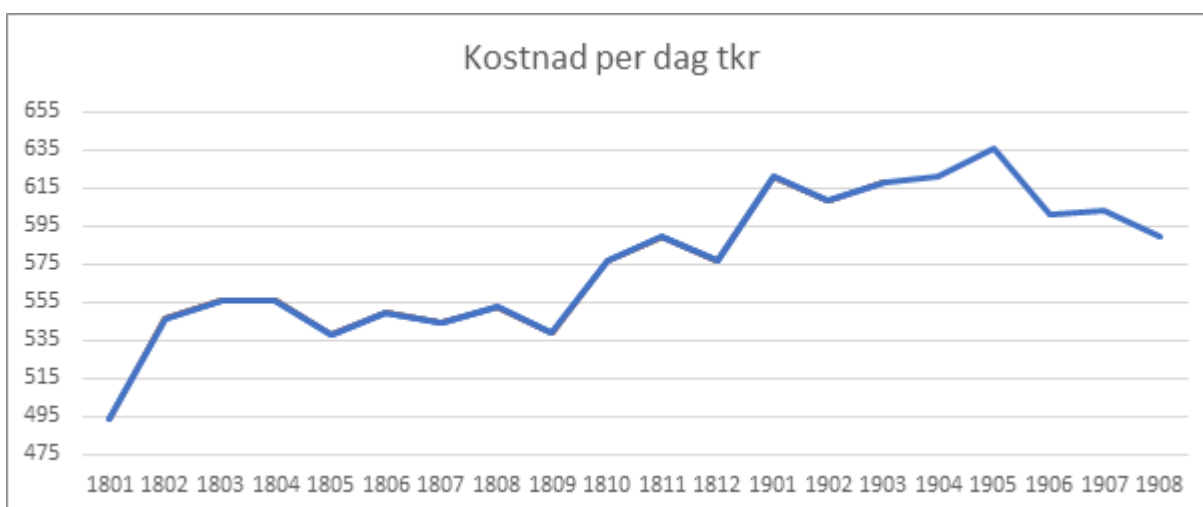

Möjliga scenarier för de sista månaderna för året. Bedömningen i tertiäl 2 prognosen är ett rakt utfall för resten av året och att volymen inte ökar ytterligare.

Snitttid särskilt boende, ökningen av snitttiden är förklaringen till en ökad volym.

Hemtjänst och hemtjänst natt har ett prognostiserat samlat underskott om 10,2 mnkr för helåret vilket är en försämring med 3,7 mnkr sedan tertial I. Kostnadsökningen beror på en ökning av utförda timmar per dag per kund från oktober 2018. Ökningen förklaras med en snabbare utskrivningsprocess från slutenvården, ett halverat antal korttidsplatser samt den demografiska utvecklingen.

Kostnaden utförda timmar per dag per kund i hemtjänsten.

I övrig verksamhet ingår hemtjänst natt som fortsätter förra årets trend med underskott. Behovet har ökat på samma sätt som för hemtjänsten efter minskning av korttidsboende. Larmpatrullen har en ökad omsättning av installation och borttagning av larm.

Insatsen dagverksamhet visar på ett underskott om 1,3 mnkr efter volymökningar. Efter fjolårets omstrukturering av dagverksamheten med en uppdelning på demens- och social inriktning, i syfte att öka kvalitén har volymerna ökat som väntat. Budgeten sänktes däremot mellan 2018 och 2019 och ligger inte i linje med omstruktureringen.

Under övrig verksamhet ingår medicinskt färdigbehandlade som står för en betydande risk med lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Kostnadsansvaret för

kommunen ökar dels genom ett ökat ersättningsbelopp men också att antalet dagar innan kommunens kostnadsansvar träder in går från fem till två dagar. Ersättningsbeloppet för överskjutande dagar på sjukhus är fastställt till 7 800 kr. Trots förändrat arbetssätt och organisering av biståndshandläggare för att möta en snabb utskrivning beräknas ändå kostnader uppstå för utskrivningsklara dagar. I tertial 2 visar Äldrenämnden ett underskott om 0,5 mnkr för medicinskt färdigbehandlade.

Under övrig verksamhet ingår öppen mötesplats som har försenats på grund av svårigheter att hitta lämplig lokal och lämnar ett överskott om 1,1 mnkr.

Silver Life öppnade ett nytt särskilt boende för äldre i Graninge under augusti. Boendet har 54 platser fördelat på 8 somatisk och 46 demens. Med erfarenheter från starten av Sarahemmet i Älta, dit relativt få sökte sig, ser Äldreenheten en försiktig ökningen av antalet platser under året. I tertial 2 köper Nacka kommun 4 platser på Graninge.

Korttidsvård visar ett överskott om 3,5 mnkr efter fjolårets neddragning av antalet platser från 40 till 22. Hittills genererar neddragningen större besparingar på korttidsvård än kostnadsökningar i de andra verksamheterna.

Myndighet och huvudmannaskap visar ett prognosticerat överskott om 260 tkr till följd av en kraftig åtgärdsplan under 2018-2019.

Särskilt boende check antal kunder	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2018	648	640	631	646	643	639	648	664	667	664	658	658
2019	656	659	672	673	673	681	683	684				

Särskilt boende profil antal kunder	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2018	34	34	34	34	35	35	35	35	35	33	32	32
2019	32	32	32	32	33	33	34	34				

HVB antal kunder	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2018	15	15	15	15	15	14	14	13	14	14	13	14
2019	14	14	15	14	14	14	13	13				

Hemtjänst antal kunder med utförd tid	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2018	1 289	1 289	1 281	1 300	1 300	1 272	1 236	1 271	1 276	1 294	1 300	1 308
2019	1 321	1 295	1 322	1 313	1 312	1 302	1 269	1 287				

Utförd tid per kund per månad	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2018	28,0	31,0	31,8	31,3	30,3	31,6	32,2	31,8	30,9	32,6	33,2	32,2
2019	33,3	33,3	33,2	33,6	34,4	32,7	33,7	32,5				

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2019			Ack budget 2019		Helår budget och prognos 2019		
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Budget netto	Prognos netto
Hemtjänst - check	19 590	-147 627	-128 037	-121 757	-6 280	-182 635	-190 610	-7 975
Trygghetslarm - ej check	1 892	-7 845	-5 953	-6 188	235	-9 282	-8 732	550
Dagverksamhet äldre - check	419	-5 348	-4 929	-4 187	-742	-6 280	-7 611	-1 331
Ledsagning - check	84	-1 403	-1 319	-803	-516	-1 205	-1 705	-500
Avlösning - check	69	-1 152	-1 083	-881	-202	-1 322	-1 522	-200
Korttidsvård - ej check	1 497	-12 303	-10 806	-12 940	2 134	-19 410	-15 910	3 500
Verksamhet med beslut enl LSS		-8 449	-8 449	-10 405	1 956	-15 607	-15 080	527
Särskilt boende - check	20 609	-311 518	-290 910	-285 805	-5 105	-428 708	-438 308	-9 600
Särskilt boende - avtal	1 821	-29 654	-27 833	-29 379	1 546	-44 068	-42 378	1 690
Övrig verksamhet	2 386	-28 409	-26 023	-26 854	831	-40 268	-39 448	779
Myndighet & Huvudmannaskap	0	-29 078	-29 078	-30 730	1 652	-46 095	-45 835	260
Nämnd och nämndstöd		-888	-888	-1 070	182	-1 605	-1 335	270
Summa	48367	-583674	-535308	-530999	-4309	-796485	-808474	-12030

4 Investeringar

Tabell 1

Ack utfall 2019			Årsbudget 2019	
Utfall inkomster (+), mnkr	Utfall utgifter (-), mnkr	Utfall netto, mnkr	Budget netto, mnkr	Budgetavvikelse, mnkr

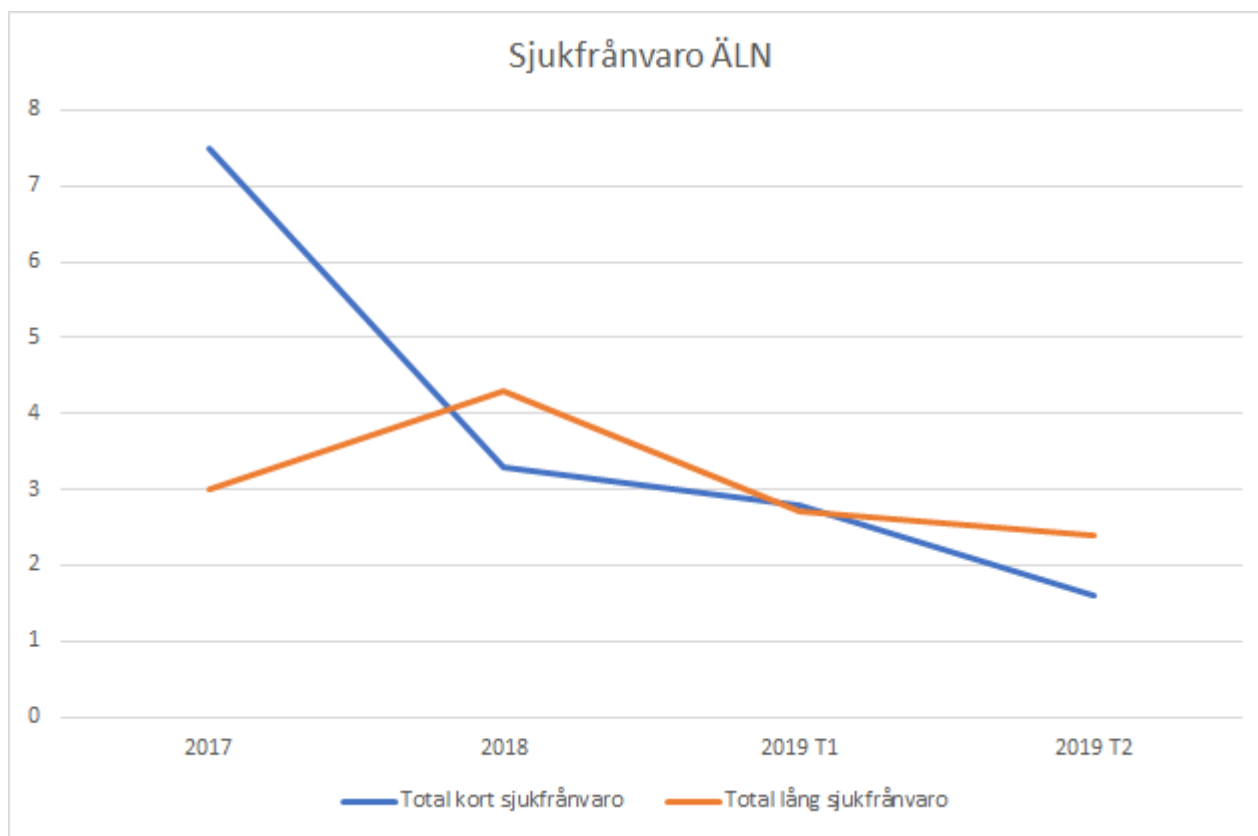
Tabell 2

Projekt	Projektbudget 2019, mnkr	IB, mnkr	Inkomster (+), mnkr	Utgifter (-), mnkr	Netto, mnkr	UB, mnkr

Tabell 3

Investeringar per nämnd	Ink 2019	Utg 2019	Net to 2019	Ink 2020	Utg 2020	Net to 2020	Ink 2021	Utg 2021	Net to 2021	Ink 2022	Utg 2022	Netto 2022	Årspro g 2023 => netto	Tot alt
Nya investeringar														
Tillägg för tidigare beslutade investeringar														
Summa tillkommande inv (nya+tillägg)														
Senast beslutad budget vid TI														
Ny inv.budget 2019-2023 och senare														
Skillnad ny budget och senast beslutad budget														

5 Sjukfrånvaro bland nämndens/verksamhetens medarbetare

Både den långa och den korta sjukfrånvaron fortsätter att sjunka där den korta sjukfrånvaron har sjunkit från 2,8 tertial 1 till 1,6 i tertial 2. Inom äldreheten dominerar sjukfrånvaron av biståndshandläggare.

Äldreheten arbetar aktivt med hälsoarbete för att öka frisknärvaron. Enheten har två hälsoombud som arrangerar hälsofrämjande aktiviteter utifrån önskemål och resultat i medarbetarenkät. Ytterligare är gruppcheferna aktiva i arbetet med hälsosamtal och rehabiliteringssamtal.

6 Åtgärdsplan

Åtgärdsplan

Åtgärder för resultat i balans	År / månad	Beslutsdatum	Kostnadssänkning eller intäktsökning, Tkr	Varav personal, tkr	Utfall åtgärder, tkr	När i tid åtgärd fått full effekt	Kommentar